

22 augustus 2013

Naar een alternatief voor nominaal of reëel.

In het ontwerp FTK wordt ervan uitgegaan dat de pensioenfondsen binnenkort kiezen tussen een nominaal en een reëel stelsel.

Veel pensioenfondsen (ca 85 %) pleiten echter voor een tussenvorm waarbij het combicontract van het huisartsenpensioenfonds vaak genoemd wordt als voorbeeld van een goed werkend stelsel met elementen van beide stelsels.

In de literatuur wordt wel veel aandacht geschonken aan de omzetting van nominaal naar reëel stelsel, maar niet aan omzetting van reëel naar nominaal. Dit laatste lijkt een bijna onmogelijke zaak.

Ook wij zijn van mening dat niet twee uiterste pensioenvormen moeten worden ingevoerd, maar slechts een stelsel, dat de goede elementen van beide combineert.

Onderstaand willen wij proberen onze eigen voorkeur vorm te geven.

Uitgangspunten.

1. Naast de AOW bestaat het zogenaamde 2^e pijler pensioen via onderneming- bedrijf- en beroepspensioenfondsen. Dit betreft een kapitaaldekkingssysteem met collectieve en solidaire elementen. Hiernaast dient een ieder te overwegen of dit in zijn/haar geval voldoende is, of dat daarnaast individueel verdere voorzieningen gewenst zijn. Dit behoeft niet fiscaal te worden gestimuleerd.
2. De opbouw dient 1,75 % van het gemiddelde salaris te zijn, verminderd met de franchise. De franchise dient te zijn $10/7 \times$ de AOW voor een alleenstaande.
3. Op 67 jarige leeftijd is er aanspraak op zowel AOW als 2^e pijler pensioen. (tgv langer leven kan dit EVD opschuiven, zie verderop.)
4. Bij beginnende premieplicht op 20 jarige leeftijd kan maximaal 47 jaar worden opgebouwd, is 82,25 % van het premieplichtig loon. Aangezien velen later in het arbeidsproces komen doordat de studie langer vergt, gaan we uit van 40 jaar en derhalve 70 % van het gemiddeld verdiend salaris, zowel voor AOW als 2^e pijlerpensioen.
5. Aangezien ervan wordt uitgegaan dat een ieder aan het arbeidsproces deel te nemen is er feitelijk geen ruimte voor een partnerpensioen. Deze bouwt namelijk zelf pensioen op. Wel dient er een risicodekking te zijn voor eventuele kinderen tot 18 jaar, bij voortijdig overlijden van de verzekerde. Aangezien er geen partnerpensioen hoeft te worden opgebouwd is er aan het eind van de rit ook geen mogelijkheid dit om te zetten in ouderdompensioen. Deze beperking van het partnerpensioen geeft ruimte om een inflatieambitie van ca 1 % te realiseren. Mocht dit voorlopig nog een brug te ver zijn, dan is een partnerpensioen op risicobasis voor degenen die een partner hebben tegen extra premie mogelijk, om na overlijden een zekere overbrugging gedurende enkele jaren mogelijk te maken.
6. Lang leven risico. Indien in de toekomst de AOW- en pensioengerechtigde leeftijd opschuift in gelijke mate dat de levensverwachting omhoog gaat, is er geen aanleiding tot maatregelen. Indien dit niet het geval is kan om de 5 jaar een actuariële prognose van de levensverwachting worden gemaakt, die vervolgens in 5 jaar in de pensioenverplichtingen moet worden opgenomen (LAM). Indien de dekkingsgraad dit niet toelaat, dient het tekort te leiden tot een beperking van rechten. Overigens kunnen levensverzekeringsmaatschappijen kennelijk de levensverwachting redelijk taxeren, hier is nog geen sprake geweest om lijfrenten te verlagen omdat verzekerden te lang leven!
7. Contant maken verplichtingen. Wij bepleiten geen marktrente maar een vaste rente over de gehele looptijd. En als we niet terugwillen naar 4 % omdat het niet voorzichtig genoeg is, dan in ieder geval 3,5 %. We willen hier toch even aangeven dat bv het Grootboek Nationale Schuld enkele eeuwen leningen heeft uitgegeven die op enkele uitzonderingen na nooit onder de 3 % en bijna nooit boven de 6 % rendement zijn uitgekomen. Met name rond 1980 en in enkele perioden van oorlog lag de rente hoger. Dat de rente nu in het korte deel van de markt laag of zelfs negatief is, heeft bijzondere, door de staat veroorzaakte redenen. Dat pensioenfondsen met hun adviseurs, toch professionele partijen, bovendien niet tenminste 4 % rendement zullen maken is in flagrante tegenstelling met het fictieve rendement dat de regering particuliere vermogensbezitters oplegt ter berekening van het rendement op hun bezittingen! Waar een individuele opbouw van pensioen tot einde uitkering al gauw een

periode van 70 jaar kan omvatten, is het rendement over de eerste 10 jaar nog redelijk voorspelbaar, maar na 20 jaar bestaat er zelfs geen markt voor.

Er ontstaat nu een schijnnaauwkeurigheid door vast te houden aan dagkoersen, gebruik te maken van 3 maand gemiddelden, jaargemiddelden e.d. Wij achten 3 ½ % over de gehele looptijd een voldoende voorzichtige benadering, die bovendien de benodigde rust in de bedrijfstak kan brengen.

8. Premieberekening .De kostprijsdekkende premie dient evenals het contant maken van de verplichtingen op basis van 3,5 % te geschieden.
9. Indexatieambitie. Bovenstaande zal, omdat de opbouw in de meeste gevallen lager is dan nu gebruikelijk, leiden tot een overschot in premie. Wij menen dat dit overschot gebruikt moet worden om tot max. 2 % de indexatieambitie in de opbouw mee te nemen, zowel voor actieven, slapers als gepensioneerden. Op deze wijze is het voor een ieder duidelijk wat hij voor zijn premie terugkrijgt en waar het bestuur voor staat. De ingebouwde ambitie kan eenmaal per 3 jaar worden gewijzigd. Er kan pas een indexatieambitie worden ingebouwd nadat eerdere kortingen zijn hersteld. Het inbouwen van een inflatieambitie zien wij als de belangrijkste variatiemogelijkheid binnen een pensioenstelsel.
10. Rendementoverschot/tekort. Een overschot /tekort (RAM) dient in 5 jaar verwerkt te worden .Indien de dekkingsgraad dit niet toelaat, moet het meerdere worden gekort. Een overschot, nadat de maximale inflatieambitie van 2 % is gerealiseerd, zal in eerste instantie gebruikt worden om tekorten uit het verleden te corrigeren. Resterende overschotten in een extra reserve onder te brengen en indien van voldoende omvang, te gebruiken voor premieverlaging.
11. Op deze wijze zijn geen extra (hoge) buffers nodig.

Vereniging van Gepensioneerden uit de Detailhandel
Namens het Bestuur,

A van Dantzich